

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11Csp/137/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623204581
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6623204581.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec, sudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou, v spore žalobcu Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Bratislava, Rožňavská 1, IČO: 35 914 939, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C., o zaplatenie 57,65 Eur spolu s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 57,65 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,50 % ročne zo sumy 57,65 Eur od 24.12.2022 do zaplatenia, úhradu poštových sadziab spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 2,-- Eur, to všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške náhrady trov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručou tunajšiemu súdu dňa 13.11.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 57,65 EUR spolu s prísl.

Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný dňa 23.12.2022 využil službu poskytovanú žalobcom, t.j. prepravu osôb na železničných dráh nastúpením do vlaku žalobcu č. R 801 bez zakúpenia riadneho platného cestovného dokladu na trati Zvolen – Filákov zastávka. Svoju cestu neohlásil ani vlakovému personálu a pri kontrole dokladov na výzvu odmietol uhradiť cestovné. Vzhľadom na uvedené si žalobca uplatnil súdnou cestou nárok na zaplatenie čiastky 57,65 EUR, ktorá pozostáva z denného cestovného do cieľovej stanice vo výške 7,65 EUR a sankciu za cestu bez platného cestovného dokladu vo výške 50,00 EUR.

2. Okresný súd Lučenec o žalobe rozhodol v skrátrenom konaní platobným rozkazom č. k. 11Csp/137/2023-74 zo dňa 24.11.2023. Nakoľko sa platobný rozkaz nepodarilo doručiť do vlastných rúk žalovaného, súd uznesením č. k. 11Csp/137/2023-98 zo dňa 06.03.2024 platobný rozkaz zrušil v zmysle § 266 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z.z.. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Z dôvodu neznámeho pobytu žalovaného, súd doručoval žalobu postupom podľa § 116 ods. 2 CSP v súlade s § 141 Vyhlášky č. 543/2005 Zb.z. oznámením o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu. Žalovaný sa v súdom stanovenej lehote k žalobe nevyjadril, ani neuviedol žiadne prostriedky procesnej obrany. Skutkovým základom pre rozhodnutie súdu sa tak stali skutočnosti tvrdené žalobcom a ním predložené listinné dôkazy.

4. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke

príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

5. Podľa § 297 písm. a) CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania postupom podľa ustanovenia § 297 písm. b) CSP, keďže ide o spotrebiteľský spor. Zároveň sa jedná o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán považuje za nesporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000,-Eur. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 219 ods. 3 CSP dňa 17.04.2024 o 9:40 hod. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke sudu. Strany sporu ani ich právni zástupcovia na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie a oboznámil sa s listinami pripojenými k žalobe: potvrdenie/vymáhanie cestovného č. 013674 na č. I. 61, prepravným poriadkom Železničnej spoločnosti, a.s. na č. I. 9-59, predžalobnou výzvou zo dňa 10.01.2023 na č. I. 8.

8. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaný dňa XX.XX.XXXX využil službu poskytovanú žalobcom na prepravu osôb po železničných dráhach a cestoval vo vlaku č. R 801 bez platného cestovného lístka. Uvedenú skutočnosť neoznámil vlakovému personálu a pri kontrole dokladov odmietol uhradiť cestovné a sankciu v zmysle prepravného poriadku. Následne žalobca doručil žalovanému predžalobnú výzvu zo dňa 10.01.2023, napriek čomu žalovaný požadovanú sumu neuhradil.

9. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb.z. Občiansky zákonník, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

10. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

11. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

12. Podľa § 2 ods. 1/, 2/ zákona č. 514/2009 Zb.z. o doprave na dráhach, dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len "mestská doprava"), doprava na špeciálnych dráhach 2) a doprava na lanových dráhach. Železničnou dopravou je osobná doprava a nákladná doprava na železničných dráhach. Mestskou dopravou je doprava na mestských dráhach.

13. Podľa § 8 ods. 1 cit. zákona, tarifa cestovného obsahuje cestovné za dopravné služby, najmä základné cestovné a prepravné, osobitné cestovné pre vybrané skupiny cestujúcich a za psov so špeciálnym výcvikom (ďalej len „osobitné cestovné“) a úhrady za prepravu batožiny, živých zvierat, motorových vozidiel, tovaru, iných vecí a zásielok, vrátane príplatkov a zliav, ako aj podmienky, za akých sa uplatňujú jednotlivé príplatky a zľavy.

14. Podľa § 8 ods. 2 cit. zákona, ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.

15. Podľa § 8 ods. 5 cit. zákona, cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému(ďalej

len „prirážka“) a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

16. Podľa § 8 ods. 6 cit. zákona, prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

17. Podľa článku B5, bodu B 5.2 Prepravného poriadku ZSSK, pri neohlásenej ceste tratiach ŽSR, okrem tratí so SVS je cestujúci povinný zaplatiť cestovné z nástupnej stanice do cieľovej stanice a sankciu v zmysle cenníka.

18. Podľa platného cenníka č.15 Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s., výška sankcie za cestu bez platného cestovného dokladu je v sume 50,00 EUR.

19. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákonov, prepravného poriadku ZSSK a aktuálneho cenníka, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav.

20. Zmluvou o preprave vzniká právny vzťah medzi dopravcom a cestujúcim, na základe ktorého cestujúcemu vzniká oprávnenie, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas, pričom mu vzniká povinnosť zaplatiť cestovné dopravcovi a dopravcovi vzniká oprávnenie, aby mu cestujúci zaplatil určené cestovné a povinnosť prepravy cestujúceho do miesta určenia riadne a včas. Z uvedeného vyplýva, že si strany navzájom poskytujú určité plnenia, obe strany sú navzájom dlžníkmi a veriteľmi, a preto práva a povinnosti zmluvných strán sú vzájomné (synalagmatické).

21. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalovaný cestoval vlakom č. R 801 na trati Zvolen – Filakovo, pričom na výzvu osoby vykonávajúcej kontrolu sa nepreukázal platným cestovným lístkom, čím porušil svoju povinnosť cestujúceho upravenú zákonom č. 514/2009 Zb.z.. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd žalobe v časti uplatnenej sumy pozostávajúcej z nezaplateného cestovného lístka vo výške 7,65 Eur a sankčnej úhrady vo výške 50,- Eur vyhovel.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády 87/1995 Zb.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Keďže žalovaný svoj záväzok voči žalobcovi dosiaľ neuhradil a je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, vznikol žalobcovi nárok aj na úhradu úrokov z omeškania. Cestovné a sankčná prirážka sa stali splatnými v deň vykonania prepravy a následnej kontroly, t.j. 23.12.2022. Nasledujúcim dňom sa cestujúci dostal do omeškania s úhradou cestovného a prirážky, preto súd s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb.z. priznal žalobcovi v zmysle žaloby úrok z omeškania vo výške 7,50% ročne z dlžnej sumy od 24.12.2022, t.j. od dňa nasledujúceho po dni, v ktorom došlo k porušeniu prepravného poriadku ZSSK.

25. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

26. V zmysle článku B 5. bodu B 5.24 prepravného poriadku je žalovaný povinný uhradiť žalobcovi poplatok za každú písomnú výzvu alebo upomienku vo výške určenej v cenníku, čo predstavuje podľa cenníka č.16, riadok 19, časť „poplatky“ sumu 2,00 EUR. Vzhľadom k uvedenému súd žalobcovi

priznal aj nárok na zaplatenie tejto čiastky titulom nákladov za upomienku, ktorá preukázateľne bola žalovanému zaslaná dňa 10.01.2023 a ktorú žalobca nezahrnul do sumy žalovanej istiny.

27. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. O náhrade trov konania strán sporu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal vo veci plný úspech, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v celom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov súd rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza 14, Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.